ಅನುಬಂಧ - 2
ಅಪಾಯದ ಅನಾವರಣ ದಾಖಲೆ

ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ, ಈ ಅನಾವರಣ ದಾಖಲೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ಸಮರ್ಪಕತೆ ಅಥವಾ ನಿಖರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಖಾತರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗಳು ಕಮೊಡಿಟಿಎಸ್ ಡಿರೈವೇಟಿವ್ಸ್ (Commodity Derivatives) ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಗೆಗೆ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದರ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಾಕ್ಯವು ವಹಿವಾಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಗಣನೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಡಿರೈವೇಟಿವ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಓದಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು, ನೀವು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧದ ರೀತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ನೀವು ಎದುರಿಸುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ನೀವು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನುನಡೆಸಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ನ(ಗಳ)ಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವಂಥ ಸರಕು, ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಪಾಯಗಳಿದ್ದು, ಮಿತವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ/ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವಹಿವಾಟಿನ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಮಿತವಾದ ಅಪಾಯ ಸಹನಶಕ್ತಿ ಉಳ್ಳಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸುವುದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಇಂತಹ ವಹಿವಾಟು ನಿಮಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೀವೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ನಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್/ಅವುಗಳ ತೀರುವೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸೆಬಿಯು, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು (Members / Stock Brokers) ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನೀವು ಮಂಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರೇ (client / investor) ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಕರಾರನ್ನು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಡೆರಿವೇಟಿವ್ ಕರಾರಿನ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಖಾತರಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನ ಮೂಲಕ ಎಕ್ಸ್ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀವು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು **SEBI** ಸೂಚಿಸಿರುವಂತಹ ಮತ್ತುಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್, ಅವುಗಳ *ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ* ನಿಯಮಗಳು, ಉಪ-ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡುವ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನೀಡುವ ಇಂಗಿತವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಗಳ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯನೊಡನೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸಲಹೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಕೂಡದು. ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸದೇ ಅಂತಹ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ನಿಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ವೃತ್ತಿಪರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ನೀವು ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ, ನೀವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಪರಿಚಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು:

1. **ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮಾಡಿಟಿ (Commodity) ಫ್ಯೂಚರ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡಿರೈವೇಟಿವ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಧ್ಯಯನ ಇಮೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಪಾಯಗಳು.**

i. **ಅತಿಯಾದ ಚಂಚಲತೆಯ ಅಪಾಯ**

ಕಮಾಡಿಟಿ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರು ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಒಳಪಡುವಾಗ ಅದರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಾಗುವ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಚಂಚಲತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರು ಹೆಚ್ಚು ಚಂಚಲವಾದಷ್ಟು, ಅದರ ಬೆಲೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಯುವ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಚಂಚಲತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಂಚಲತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅದ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡ ಬೆಲೆಯು, ಕಡೆಯದಾಗಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ನಂತರ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು , ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಬಹುದು.

ii. **ಕಡಿಮೆ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅಪಾಯ**

a) ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮಾರಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ದ್ರವೀಯತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದೇಶಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ, ದ್ರವೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ . ದ್ರವ್ಯತೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ, ದ್ರವ್ಯತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ, ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ (ಇನ್ವೆಸ್ಟರ್‌ಗೆ) ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಮಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ತಾವು ಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಮಾರಿದ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅಪಾಯವಿರಬಹುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ. ಆದೇಶವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುವುದು ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಆದೇಶ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡ ಬೆಲೆಯು, ಕಡೆಯದಾಗಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು.

b) ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ಮಾರುವುದು/ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಮಾರುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಬಹುದು , ಕಾರಣ, ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರೀಕ್ಷಿತ ದರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ/ಹೆಚ್ಚು ದರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗೊಳಿಸಿರಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಮಾಡಿಟಿಗಳ ಕರಾರನ್ನು ನೀಡಲು ಅಥವಾ ಪಡೆಯಲು ಬಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

iii. **ಬಹಳ ಅಂತರಗಳ ಅಪಾಯ:**

a) ಅಂತರ ಎಂದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರುವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಒಂದು ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಬೆಲೆಗೂ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ . ಕಡಿಮೆ ದ್ರವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಚಂಚಲತೆಯು ಕಡಿಮೆ ದ್ರವೀಯತೆ ಅಥವಾ ದ್ರವೀಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅಂತರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ .ಇದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ.

iv. **ಅಪಾಯ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಆದೇಶಗಳು:**

a) ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗಳು ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ “ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ” ಎನ್ನುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಆದೇಶಗಳು (ಉದಾ: ಸ್ಟಾಪ್ ಲಾಸ್ ಆದೇಶ, ಲಿಮಿಟ್ ಆದೇಶ) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲಾರವು, ಏಕೆಂದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶೀಘ್ರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

b) ಒಂದು “ಮಾರುಕಟ್ಟೆ” ಆದೇಶವನ್ನು ಕೂಡಲೇ, ಬೆಲೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು, ಎದುರಿನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅದೇಶಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಕಕರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆದೇಶದ ತಕ್ಷಣದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪಡೆದರೂ, ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಆದೇಶಗಳ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು , ಮತ್ತು ಇದು ಆದೇಶದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ದರದ ಸಮಯದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಲೆಗಳು ಕಡೆಯದಾಗಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಥವಾ ಆ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

c) ಲಿಮಿಟ್ ಆದೇಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಮಿತಿಯ ದರದ ಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬೆಲೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತರೂ,ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ.

d) ಸ್ಟಾಪ್ ಲಾಸ್ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರಿನ ಸದ್ಯದ ದರದಿಂದ ದೂರವಿಟ್ಟು, ಕರಾರು ಆ ಸ್ಟಾಪ್ ದರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಥವಾ ಆ ಮೂಲಕ ವಹಿವಾಟುಗೊಂಡಾಗ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ . ಮಾರುವ ಸ್ಟಾಪ್ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸದ್ಯದ ದರದ ಕೆಳಗೇ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಟಾಪ್ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸದ್ಯದ ದರದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾಡಲಾಗುವುದು . ಕರಾರು ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ದರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ, ಅಥವಾ ಅದರ ಮೂಲಕ ವಹಿವಾಟುಗೊಂಡಾಗ, ಸ್ಟಾಪ್ ಲಾಸ್ ಆದೇಶವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ/ಲಿಮಿಟ್ ಆದೇಶವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ . ಆದರಿಂದ, ಲಿಮಿಟ್ ಆದೇಶವು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಯಾವ ಖಾತರಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಕರಾರು ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ದರವನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಬಹುದು ,ಹಾಗೂ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆದೇಶವು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳದ ಅಪಾಯವು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ,ಸಾಧಾರಣ ಲಿಮಿಟ್ ಆದೇಶದಂತೆ.

v. **ಸುದ್ದಿ ಘೋಷಣೆಗಳ ಅಪಾಯ:**

a. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು/ಉತ್ಪಾದಕರು ಮಾಡುವ ಸುದ್ದಿ ಘೋಷಣೆಗಳು ಕಮಾಡಿಟಿ / ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರಿನ ದರದ ಮೇಲೆ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ದ್ರವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಚಂಚಲತೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕರಾರಿನ ದರವು ಹಠಾತ್ತನೆ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

vi. **ವದಂತಿಗಳ ಅಪಾಯ**

a. ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಯ ವದಂತಿಗಳು ಬಾಯಿಮಾತಿನಿಂದ, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಜಾಗ್ರೃತರಾಗಿದ್ದು, ಈ ವದಂತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದು.

vii. **ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಪಾಯ:**

a. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತೆರೆದಾಗ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮುಚ್ಚುವ ಮುನ್ನ, ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಮಾಣದ ವಹಿವಾಟು ದಿನದ ಯಾವುದೇ ಸಮದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಆದೇಶ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾತರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನುಟುಮಾಡಬಹುದು. ಉಂಟಾಗುವ ಚಂಚಲತೆಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ, ಆದೇಶ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾತರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

b. ಅಸ್ಥಿರತೆಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಭಾಗೀದಾರರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಧೃಢೀಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿರಬಹುದು.

c. ಕೆಲವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಮಾರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಾಕಿಯ ಆದೇಶಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಹಿವಾಟಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಮಾಡಿಟಿ ಕರಾರುಗಳ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಕಮಾಡಿಟಿ ಕರಾರುಗಳು ಸರ್ಕಿಟ್ ಫಿಲ್ಟರ್ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಹಿವಾಟನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ದರದಲ್ಲಿ ದ್ರುವವಾಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

viii. **ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಜಾಲದ ದಟ್ಟಣೆ:**

a. ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟುಗಳು, ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಯೋಜನೆ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ, ಉಪಗ್ರಹ/ಲೀಸ್ಡ್ ಲೈನ್ ಸಂವಹನವನ್ನು ಆಧರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತುಗಣಕಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ . ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂವಹನದ ವೈಫಲ್ಯ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾದ ಅಥವಾ ವಿಳಂಬವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ವಹಿವಾಟಿನ ನಿಲುಗಡೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಜಾಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದಂಥ ಇನ್ಯಾವುದೋ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ, ಇವುಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣದ ಆಚೆಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಮಾರುವ ಆದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ನೀವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ತೆರೆದ ಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸದ ಆದೇಶಗಳಿದ್ದಾಗ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾದ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಅಪಾಯವನ್ನೊಡ್ಡಬಹುದು .

2. **ಫ್ಯೂಚರ್ಸ್ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ:-**

"ಲೀವರೇಜ್" ಅಥವಾ "ಗೇರಿಂಗ್‌ನ" ಪರಿಣಾಮಗಳು:

a. ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟಿವ್‌ನ ಕರಾರಿನ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾಂಶವು ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಲೀವರೇಜ್ ಅಥವಾ ಗೇರ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾಂಶದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ವಹಿವಾಟುಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮುನ್ನ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತುನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

b. ಫ್ಯೂಚರ್ಸ್ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ದೈನಂದಿನ ಚುಕ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ . ದರದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ತೆರೆದ ಸ್ಥಿತಿ ಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಾರು ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಚಲಿಸಿದ ಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಚಲನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟದ (ಕಾಲ್ಪನಿಕ) ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀವು ಠೇವಣಿಯಿಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಮರುದಿನ ವಹಿವಾಟು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ, ಈ ಅಧಿಕಾಂಶವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

c. ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಧಿಕಾಂಶವನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಡಲು ನೀವು ವಿಫಲರಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯುಳಿದ ಸಾಲ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ನ ಸದಸ್ಯರು ಇಡೀ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ದ್ರವೀಕರಿಸಬಹುದು / ಹೊಂದಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ/ಕ್ಲೋಸ್ ಕಟ್‌ಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಬಾಧ್ಯರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ.

d. ಕೆಲವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅದ್ರುವತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಅಂದರೆ, ದರದ ಮಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಿಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಿಂದಾಗಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾದ ಬಿಡ್ ಅಥವಾ ನೀಡಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

e. ಈ ಅಧಿಕಾಂಶದ ದರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ, ನಗದು ಅಧಿಕಾಂಶದ ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಅಥವಾ ಇತರೆಯಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಹೊಸ ಕ್ರಮಗಳು ಈಗಿರುವ ತೆರೆದ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಧಿಕಾಂಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದು.

f. ನೀವು ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಕಮಾಡಿಟಿ ಡಿರೈವೇಟಿವ್‌ಗಳ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಒಪ್ಪಂದದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಕೇಳಬೇಕು.

3. **ತಂತಿ ರಹಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ವಹಿವಾಟು:**

ತಂತಿ ರಹಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು, ಅಪಾಯಗಳು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು,ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

4. **ಸಾಮಾನ್ಯ**

i. **ಠೇವಣಿಯಿಟ್ಟ ನಗದು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ:**

ನೀವು ಠೇವಣಿಯಿಟ್ಟ ಹಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ದಿವಾಳಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪರಿಚಿತರಾಗಿರಬೇಕು. ನೀವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುತ್ತೀರೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು

ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊರತೆಯುಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಗದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕ್ರಮಾಂಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ನ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಜ್ಯವುಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದು ನಿಯಮಗಳು, ಬೈಲಾಗಳು, ಹಾಗೂ ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ನ ವ್ಯವಹಾರ ನೀತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗೊಳ್ಳಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ii. **ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳು:**

ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು, ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶುಲ್ಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭದ ಮೇಲೆ (ಇದ್ದರೆ) ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

iii. ಸದಸ್ಯರು / ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (ಅಥೊರೈಸ್ಡ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್) / ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು *ಅನುಬಂಧ 3*ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ

iv. ‘ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆಂಟ್’ ಎಂಬ ಪದವು, ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್‌ಗಳು ನೀಡಿರುವ, ಕಮಾಡಿಟಿ ಡೆರಿವೇಟೀವ್ ಕಮಾಡಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ, ಈ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಗಿರಾಕಿ, ಗ್ರಾಹಕ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಹೂಡಿಕೆದಾರರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ .

v. ‘ಸದಸ್ಯ’ ಎಂಬ ಪದವು, ಎಕ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಗಳು ಸೆಬಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವಂಥ ಮತ್ತು SEBI ಯಿಂದ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯ/ದಳ್ಳಾಳಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ.